

Sygn. akt I CSK 4125/22

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z wniosku S.G.
z udziałem H.G.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 listopada 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w Opolu
z dnia 21 stycznia 2022 r., sygn. akt II Ca 319/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek S.G. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 21 stycznia 2022 r. Sąd Okręgowy w Opolu zmienił zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego w Brzegu z 8 stycznia 2021 roku, w sprawie z wniosku S.G. z udziałem H.G. o podział majątku wspólnego, w ten sposób, że ustaloną w punkcie 3 postanowienia Sądu Rejonowego kwotę 338 234,38 zł zastąpił kwotą 107 322,38 zł oraz oddalił apelację wnioskodawcy w pozostałym zakresie.

Uczestniczka wniosła skargę kasacyjną, w której żądała uchylenia postanowienia w zaskarżonej części i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie uchylenia postanowienia w zaskarżonej części i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie apelacji wnioskodawcy w

całości. Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w niniejszej sprawie wskazano wystąpienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie

objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. *inter alia* postanowienia Sądu Najwyższego z: 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Zagadnienie prawne przedstawione w skardze kasacyjnej nie spełnia powyższego kryterium, nie wskazuje bowiem, że jest istotne z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, zaś jego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Trzeba podkreślić, że w orzecznictwie sądowym nie budzi wątpliwości okresowy charakter świadczeń związanych z rozliczeniami z tytułu pobranych pożytków z gospodarstwa rolnego. Sformułowane przez stronę skarżącą uzasadnienie jest lakoniczne i nie zawiera profesjonalnej argumentacji wskazującej istnienie przesłanek, które dają podstawę do uznania, iż zaoferowane zagadnienie jest istotne oraz w jaki sposób jego rozstrzygnięcie może przyczynić się do rozwoju prawa.

Ponadto jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano również potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Powołanie się przez stronę skarżącą na zagadnienie wymaga nie tylko jego sformułowania, ale także uzasadnienia występowania w sprawie (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05; z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18; z 29 listopada 2022 r., I CSK 4405/22).

Skarga kasacyjna nie spełnia powyższego kryterium. Zawarty w niej wniosek oparty na potrzebie wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie został wadliwie sformułowany, gdyż nie powołano orzecznictwa wskazującego na istnienie takich rozbieżności.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). Wniosek uczestnika S.G. o zasądzenie kosztów

postępowania podlegał oddalenie z uwagi na niesformułowanie w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosku o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Jako że uczestnik wniósł jedynie o oddalenie skargi kasacyjnej i z tym żądaniem związany był wniosek o zasądzenie kosztów postępowania. Skutkuje to tym, że koszty sporządzenia i wniesienia odpowiedzi na skargę nie mogą być uznane za koszty celowej obrony w razie odmowy przyjęcia skargi do rozpoznania. Wniosek o ich zasądzenie związany był z innym oczekiwanym rozstrzygnięciem (zob. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z 20 sierpnia 2014 r., II CSK 77/14, OSNC 2015, Nr 7 - 8, poz. 91, Biuletyn SN 2014, nr 9, s. 9 – 10; z 5 grudnia 2013 r., III SK 23/13; z 18 grudnia 2012 r., II CSK 397/12).

as

I.n